

Nimeämispyyntö kunnille hyvinvointialueen (Varha) mielenterveyden edistämisen ja ehkäisevän päihdetyön verkostoon

Varsinaissuomalaisten hyvinvointi on alueen kuntien ja hyvinvointialueen yhteinen päämäärä. Hyvinvointialue ja kunnat muodostavat yhdessä palvelujärjestelmän, jossa suuri osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöstä tehdään kunnissa. Hoito- ja palveluketjujen tulee muodostaa yhtenäinen kokonaisuus organisaatorajoista huolimatta. Vastuu hoito- ja palveluketjujen yhteensovittamisesta on osaltaan hyvinvointialueella.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, mielenterveyden edistäminen ja ehkäisevä päihdetyö ovat lakisääteistä toimintaa. Ehkäisevästä päihdetyöstä annettu laki 523/2015 määrittelee tehtävät, jotka kunnan tulee toteuttaa päihteiden käytön ja käytöstä aiheutuvien haittojen vähentämiseksi. Hyvinvointialueen näkökulmasta keskeisimpiä hyte-tehtäviä määritellään laissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021 §7). Samaisessa laissa annetaan velvoitteita myös kunnille (§6). Sekä hyvinvointialueelle että kunnille on lainsäädännössä asetettu velvoite tehdä yhteistyötä ja tukea toinen toistaan asiantuntemuksellaan. Myös terveydenhuoltolaki (566/2005 20§) ja sosiaalihuoltolaki (1301/2014 7b§) velvoittavat kuntia ja hyvinvointialueita toteuttamaan mielenterveyden edistämisen ja ehkäisevän päihdetyön toimia yhteistyössä.

Hyvinvointialue ja kunnat tarvitsevat yhteistyölle pysyvät rakenteet. Varhan yhdyspintarakenteet ovat osittain vielä valmistelussa, mutta yhteistyörakenteita tullaan luomaan kolmelle tasolle: 1) strategisen johtamisen tason yhteistyö, 2) operatiivisen johtamisen tason yhteistyö ja 3) asiantuntijatason yhteistyö. Asiantuntijatason yhteistyörakenteeksi perustetaan kuntien mielenterveyden edistämisen ja ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilöverkosto. Yhdyshenkilöverkoston tarkoituksena on tukea mielenterveyden edistämisen ja ehkäisevän päihdetyön toimia alueella, varmistaa vaikuttavien toimintamallien käyttö ja auttaa niiden käyttöönotossa sekä jakaa ajankohtaista tietoa teemoista. Alueen kuntia pyydetään nimeämään oma yhdyshenkilönsä, joka edustaa kuntaa nyt perustettavassa verkostossa. Verkostossa tullaan kevään 2023 aikana käsittelemään ehkäisevän päihdetyön ja mielenterveyden edistämisen tavoitteita osana alueellisen hyvinvointisuunnitelman valmistelua. Jos kunnassa joku muu henkilö kuin nyt nimettävä yhdyshenkilö toteuttaa ehkäisevän päihdetyön PAKKA-toimintamallia, pyydetään kuntaa nimeämään myös hänet/heidät.

Alueellisen mielenterveyden edistämisen ja ehkäisevän päihdetyön verkoston toimintaa koordinoi Varhan järjestämisen tulosalueen hyte-tulosryhmä. Kunnan nimeämä mielenterveyden edistämisen ja ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilö pyydetään ilmoittamaan 31.3. mennessä sähköpostitse osoitteeseen karoliina.luukkainen@varha.fi

Lisätiedot:

Karoliina Luukkainen
Johtava asiantuntija
050 5590 152
karoliina.luukkainen@varha.fi

Anneli Pahta
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtaja
040 742 9511
anneli.pahta@varha.fi